

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/16/2015
Identifikačné číslo spisu:	1314223470
Dátum vydania rozhodnutia:	17.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1314223470.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Kratos s. r. o., so sídlom Trenčianska 57, 821 09 Bratislava, IČO: 43 859 496, zastúpený: JUDr. Zoroslav Kollár, advokát, so sídlom Vajnorská 8/A, 831 04 Bratislava, proti žalovanému: Welington, s. r. o., so sídlom Pod Komárky 7376/3, 911 01 Trenčín, IČO: 35 817 976, zastúpený: Advokátska kancelária Mandzák a spol., s. r. o., so sídlom Zámocká 5, 811 01 Bratislava, IČO: 35 943 882, o nariadenie predbežného opatrenia, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu Bratislava z 19. decembra 2014 č. k. 8Cob/338/2014-164, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu sa odmieta.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III. uznesením z 29. 10. 2014 č. k. 26Cb/194/2014-32 zakázal žalovanému odo dňa doručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 22Cb/l 46/2010 nakladať, t. j. uzavierať kúpnu/e zmluvu/y, darovaciu/e zmluvu/y, nájomnú/é zmluvu/y s viazanosťou dlhšou ako 5 rokov, zámennú/é zmluvu/y, záložnú/é zmluvu/y alebo zmluvu/y o výpožičke, ako aj akýmkoľvek iným spôsobom prevádzať alebo vkladať do základného imania akejkoľvek obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo zriadiť vecné bremeno alebo akýmkoľvek iným spôsobom zaťažiť nehnuteľnosti evidované na liste vlastníctva č. 1356 katastrálnym odborom Okresného úradu Bratislava pre katastrálne územie Nové Mesto, obec BA - m. č. NOVE MESTO, okres Bratislava III., a to:

- pozemok parcely registra „C“ s parcelným číslom 23056/1 o výmere 15 722 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, umiestnený v zastavanom území obce, spoluvlastnícky podiel 1/1,
- pozemok parcely registra „C“ s parcelným číslom 23056/149 o výmere 153 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, umiestnený v zastavanom území obce, spoluvlastnícky podiel 1/1;

- pozemok parcely registra „C“ s parcelným číslom 23056/165 o výmere 1 858 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, umiestnený v zastavanom území obce, spoluvlastnícky podiel 1/1;
- pozemok parcely registra „C“ s parcelným číslom 23056/166 o výmere 141 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, umiestnený v zastavanom území obce, spoluvlastnícky podiel 1/1,
- pozemok parcely registra „C“ s parcelným číslom 23056/175 o výmere 184 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, umiestnený v zastavanom území obce, spoluvlastnícky podiel 1/1;
- stavba so súpisným číslom 11841, postavená na zemskom povrchu na parcele číslo 23056/165, druh stavby: 20 (iná stavba), popis stavby: obchodno-skladový areál, spoluvlastnícky podiel 1/1.

Druhým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania za predbežné opatrenie vo výške 33 eur a trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu vo výške 1 038,46 eur, všetko do troch dní po právoplatnosti tohto uznesenia.

V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise sp. zn. 22Cb/146/2010 sú osvedčené také skutočnosti, ktoré v dostatočnej miere pre potreby dočasnej úpravy vzťahov účastníkov osvedčujú danosť nároku žalobcu i právny vzťah medzi účastníkmi konania. Rovnako mal súd za osvedčenú aj existenciu nebezpečenstva bezprostrednej ujmy, keď žalovaný v konaní už raz zmenšil svoj majetok tak ako to vyplýva z porovnania výpisu z LV č. 1356 vedeného katastrálnym odborom Okresného úradu Bratislava pre katastrálne územie Nové Mesto, obec BA - m. č. NOVÉ MESTO, okres Bratislava III. vyhotoveného dňa 08. 09. 2010 a dňa 13. 10. 2014. Žalovaný využil situáciu po zamietnutí vo veci prvého návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a časť nehnuteľností vo svojom vlastníctve na základe geometrického plánu vyhotoveného ešte pred podaním prvého návrhu na vydanie predbežného opatrenia previedol na iný subjekt. Preto súd považoval za potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov, aby nebol ohrozený výkon rozhodnutia v tejto veci, pričom mi záložné právo v súčasnej dobe viaznuce na predmetných nehnuteľnostiach nebráni žalovanému s týmito nehnuteľnosťami nakladať, ako sa tomu už v danej veci stalo. Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvádzanými žalobcom v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, tomuto v celom rozsahu vyhovel a v súlade s ustanovením § 76 ods. 4 O. s. p. bez uvedenia ďalších dôvodov žalovanému do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Bratislava III. pod sp. zn. 22Cb/146/2010 nariadil zákaz nakladať s vyššie uvedenými nehnuteľnosťami a zdržať sa akýchkoľvek právnych úkonov s týmito nehnuteľnosťami tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie žalovaný. V ňom uviedol, že bolo potrebné posúdiť, či od 19. 12. 2011 nastala taká zmena skutkových okolností, ktorá by mala za následok prelomenie právoplatnosti zamietajúceho uznesenia o nariadení predbežného opatrenia (v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/470/2011-455 zo 06. 12. 2011). Podľa názoru odvolateľa sa súd prvého stupňa vôbec týmto procesným aspektom (t. j., či nastala taká zmena skutkových okolností, ktorá by bola dôvodom pre prelomenie právoplatnosti uznesenia odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia) vôbec nezaoberal. K otázke osvedčenia danosti nároku žalovaný uviedol, že názor súdu prvého stupňa vychádzajúci len z toho, že si osvojil závery znaleckého posudku predloženého žalobcom a bez povšimnutia nechal závery iného znaleckého posudku je potrebné hodnotiť ako prejav arbitrárnosti a svojvôle, ktoré nemožno v právnom štáte tolerovať. K otázke ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia odvolateľ uviedol, že nepopiera predaj časti nehnuteľností, ale oproti hodnote všetkých nehnuteľností, ktoré naďalej zostali v jeho vlastníctve sa jedná o predaj nepatrnej časti areálu, ktorú si vyžiadal bežný hospodársky život. Jadrom areálu zostávajú obchodné priestory, ktoré naďalej zostali vo vlastníctve žalovaného. Zdôraznil, že došlo tiež ku kúpe pozemkov od spoločnosti RODEN, s. r. o. za kúpnu cenu 36 645,60 eur. Odvolateľ poukázal na to, že oproti stavu, kedy bolo zamietnuté nariadené predbežné opatrenie sa jeho majetok nie zmenšil, ale naopak zväčšil, nakoľko riadne spláca úver Tatra banke, a. s., ktorý je zabezpečený záložným právom viaznucim na nehnuteľnostiach, na ktoré sa vzťahuje predbežné opatrenie, pričom poukázal na to, že mesačná splátka predstavuje čiastku 30 800 eur a medzičasom, t. j. od nariadenia prvého predbežného opatrenia žalovaný uhradil viac ako 1 500 000 eur. Návrh žalobcu považuje za šikanózný výkon práva,

ktorým sa snaží obmedzovať jeho podnikateľské aktivity, pričom šikanóznosť vyplýva i z rozsahu navrhovaného predbežného opatrenia, ktorým inter alia žiada i zákaz uzatvárať nájomné zmluvy na obdobie dlhšie ako 5 rokov, pričom si je vedomý, že hlavnou podnikateľskou aktivitou žalovaného je prenájom obchodných priestorov na dlhšie obdobie.

Odvolanie žalovaného prejednal Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia rozhodol uznesením z 19. 12. 2014 č. k. 8Cob/338/2014-164 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Zároveň uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania spolu vo výške 1 071,46 eur.

Rozhodol tak s odôvodnením, že jeho úlohou bolo posúdiť, či nové skutočnosti, na ktoré žalobca poukazuje v návrhu zo dňa 13. 10. 2014 možno považovať za také, ktoré odôvodňujú zmenu pomerov, t. j. zmenu skutkových okolností významných pre rozhodnutie o tomto návrhu. V súvislosti s potrebou osvedčenia danosti nároku odvolací súd poukazuje na právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/470/2011-455 zo dňa 06. 12. 2011, kde súd uviedol, že na zistenie existencie oboch pohľadávok bude treba v konaní o veci samej vykonať podrobné dokazovanie, čo nemá a nemôže súd nahrádzať v rámci konania o predbežnom opatrení. Nie je možné neakceptovať obranu žalovaného, že z jeho strany bol predložený znalecký posudok, ktorého závery sú odlišné od záverov znaleckého posudku predloženého žalobcom.

Podľa názoru odvolacieho súdu, v miere osvedčenia nároku žalobcu, nedošlo k takým novým skutočnostiam, ktoré by mali zásadný význam pre rozdielne rozhodnutie o návrhu žalobcu ako bolo v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Cob/470/2011. Pri posudzovaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je dôležité skúmať, či žalobca skutočne osvedčil základné skutočnosti, teda nielen sám nárok, ale či osvedčil aj pravdepodobnosť možného ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Žalovaný môže byť obmedzený v nakladaní len vo vzťahu k veciam alebo právam, ktoré majú súvislosť s osvedčeným nárokom na plnenie záväzku, na vydanie veci, prípadne určenie vlastníckeho práva, že obmedzenie dispozície musí byť primerané hodnote zabezpečovaného práva - v návrhu uplatnenej pohľadávke a že pohľadávka žalobcu nesmie byť v zjavnom nepomere k cene nehnuteľností, ktorej sa predbežné opatrenie dotýka a podobne. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že hodnota nehnuteľností - stavieb s príslušenstvom a pozemkami zapísanými na LV č. 1356, k. ú. Nové mesto, obec Bratislava (ktorého sa predbežné opatrenie bezprostredne dotýka) podľa znaleckého posudku č. 59/2006 predstavovala 5 696 076,50 eur a hodnota nehnuteľnosti - rozostavanej stavby - obchodno - skladovej budovy na pozemku parc. č. 23056/165 s príslušenstvom, k. ú. Nové mesto, obec Bratislava podľa znaleckého posudku č. 51/2001 predstavovala sumu 4 447 985,13 eur.

V odvolacom konaní žalovaný nepoprel predaj časti nehnuteľností tak ako ich uviedol žalobca vo svojom druhom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, poukázal však na to, že oproti hodnote všetkých nehnuteľností, ktoré zostali naďalej v jeho vlastníctve sa jedná o predaj nepatrnej časti areálu, ktorú si vyžiadal bežný hospodársky život, keď navyše prevod nehnuteľností, resp. sprostredkovanie kúpy, predaja a prenájmu nehnuteľností je predmetom podnikateľskej činnosti žalovaného.

Odvolací súd tiež uviedol, že žalobca vo svojom návrhu nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by osvedčoval, že žalovaný previedol svoj majetok pod skutočnú trhovú hodnotu, čím by svoj majetok neprimerane znižoval s cieľom poškodenia žalobcu. Prihliadol aj na obranu žalovaného, že nemá žiaden pasívny súdny spor, neviduje žiadne pohľadávky po lehote splatnosti, riadne spláca úver Tatra banke, a. s., ktorý je zabezpečený záložným právom viaznucim na nehnuteľnostiach, na ktoré sa vzťahuje predbežné opatrenie a má vysporiadané všetky povinnosti voči štátnemu rozpočtu, čo preukázal priloženým potvrdením Daňového úradu Trenčín zo dňa 18. 11. 2014. Nadobudol tiež kúpou pozemky od spoločnosti RODEN, s. r. o. za kúpnu cenu 36 645,60 eur.

Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca dostatočne neosvedčil dôvodnosť svojho nároku, dôvodnosť obavy z ohrozenia prípadného výkonu rozhodnutia, ako ani skutočnosť, že navrhované predbežné opatrenie je primerané hodnote zabezpečovaného práva - v návrhu uplatnenej pohľadávke. Stotožnil s

argumentáciou žalovaného v tom smere, že opakovane neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia, keďže žalobca dostatočne neosvedčil existenciu všetkých zákonných podmienok pre jeho nariadenie, a preto s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 3 O. s. p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ustanovenia § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu v konaní tak, že neúspešný žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 33 eur (súdny poplatok za podané odvolanie) a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 038,46 eur.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca v zákonnej lehote dovolanie. V ňom žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., pretože podľa jeho názoru mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Konanie je súčasne postihnuté inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva nesprávnom právnom posúdení veci. Žalobca považuje napadnuté uznesenie v celom rozsahu za nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené.

V otázke prípustnosti dovolania v dovolaní poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 96/2010, sp. zn. 4Cdo/169/2009 z 05. 05. 2010 a sp. zn. 2Cdo/241/2009 z 29. 04. 2009.

K porušeniu práva na odôvodnenie rozhodnutia poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 241/2007 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/2003. Uviedol, že apelačný súd napadnuté uznesenie náležite neodôvodnil, a to najmä ohľadom neosvedčenia dôvodnosti nároku a dôvodnosti obavy z ohrozenia prípadného výkonu. Odvolací súd sa vo svojom odôvodnení mimoriadne povrchné vysporiadal so skutočnosťami tvrdenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a napokon aj so skutočnosťami, ktoré vyšli najavo z vyjadrenia žalovaného. Ak by totiž aj bola pravdivá domnienka odvolacieho súdu, že všetky žalovaným obdržané kúpne ceny predstavovali primerané protiplnenia za všetky scudzené pozemky, odvolací súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že finančné prostriedky, ktoré žalovaný obdržal sú neporovnateľne likvidnejšie než nehnuteľnosti, a teda nezohľadnil fakt, že na to, aby sa žalovaný zbavil finančného majetku nie je potrebný tak časovo, administratívne a právne náročný postup ako pri zbavení sa nehnuteľností, ktoré sú navyše zaťažené záložným právom.

Vyslovil predpoklad, že ak žalovaný s ľahkosťou manipuluje so svojím nehnuteľným majetkom, na ktorom viazu tarchy cudzích práv, omnoho ľahším spôsobom bude manipulovať s finančným majetkom, ktorý nie je postihnutý žiadnymi tarchami. Poukázal na to, že svoj finančný majetok dáva žalovaný v mesačných splátkach po 30 800,00 eur svojmu veriteľovi Tatra banka, a. s. Odvolací súd sa podľa žalobcu iba slepo stotožnil s nelogickými argumentmi žalovaného, že splatením dlhu inému veriteľovi sa jeho majetok zväčšil a nevysporiadal sa s tým, o čo sa zväčšil majetok žalovaného tým, že zo svojho majetku previedol od začiatku súdneho konania vo veci samej do majetku banky sumu 1 500 000,00 eur. Podľa žalovaného je napadnuté rozhodnutie prejavom maximálnej miery arbitrárnosti. Nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia vyplýva aj z protirečenia odvolacieho súdu. Z počínania žalovaného je zrejmé, že sa rôznymi druhmi obštrukcií - návrhov snaží oddialiť rozhodnutie vo veci samej ešte pred splatením celého úveru, aby tento následne previedol na inú osobu a žalobca aj v prípade, že bude mať k dispozícii právoplatné rozhodnutie vo veci samej, nebude mať možnosť na jeho výkon. Argument žalovaného, s ktorým sa bez ďalšieho stotožnil aj odvolací súd, že doposiaľ žalovaný scudzil svoj majetok len v nepatrnej časti nijakým spôsobom nevylučuje možnosť žalovaného v stave bez nariadeného predbežného opatrenia scudziť aj podstatnú časť jeho majetku.

Žalobca má za to, že vydaným predbežným opatrením bude zasiahnuté do práv a/alebo podnikania

žalovaného natoľko, že by vydané predbežné opatrenie nemohol strpieť.

Danosť práva žalobcu žalovaný spochybňuje konkurenčným znaleckým posudkom, avšak tento argument považuje žalobca za účelový a za nespôsobilý akýmkoľvek spôsobom spochybniť existenciu práva žalobcu. Žalovaný totiž žiadnym spôsobom nerozporuje skutočnosť, že finančnú výpomoc nesplatil, a to ani čiastočne. V tejto súvislosti zdôraznil, že pre účely predbežného opatrenia nemusí danosť práva preukázať, ale postačuje len osvedčenie nároku, ktorého sa domáha vo veci samej.

Poukázal na výsledky hospodárenia žalovaného v rokoch 2009 až 2013 a uviedol, že žalovaný nedisponuje takým majetkom, z ktorého by sa dala pokryť pohľadávka žalobcu. Má za to, že všetkými uvedenými skutočnosťami preukázal existenciu obavy, že výkon prípadného rozhodnutia vo veci je ohrozený. Z konania žalovaného vyplýva, že je pripravený previesť postupne nehnuteľnosti na tretie osoby, aby tak zabránil ich prípadnému postihu výkonom rozhodnutia, ktorým by mu bola uložená povinnosť uhradiť uplatnenú pohľadávku. Žalobca nepochybne preukázal, že žalovaný svoj nehnuteľný majetok previedol po podaní návrhu vo veci samej a stále prevádza, a to aj napriek tomu, že je tento majetok zaťažovaný právom cudzej osoby. Hrozba zmarenia výkonu rozhodnutia v tejto veci je daná v zmysle vyššie uvedeného tým, že žalovaný nemá iný bonitný majetok (okrem nehnuteľného) takej hodnoty, ktorý by bol schopný pokryť uplatnenú pohľadávku s príslušenstvom a ani dostatok finančných prostriedkov na jej úhradu, pričom žalovaný po podaní návrhu na začatie súdneho konania prevádza nehnuteľnosti na tretie osoby.

Žalobca vytkol odvolaciemu súdu, že sa bez najmenejšej analýzy stotožnil s námietkou neproporcionality zákazov uvedených v predbežnom opatrení. Ceny nehnuteľností z roku 2006 sa v porovnaní s cenami v roku 2014 prepadli minimálne o tretinu a pokiaľ ide o priemyselné areály z obdobia pred rokom 1989 aj o polovicu. Žalobca zastáva názor, že reálna trhová hodnota nehnuteľností je jednoznačne omnoho nižšia než tá, ktorá je uvedená v znaleckom posudku z roku 2006, ak dokonca nie je nižšia než hodnota uplatnenej pohľadávky s príslušenstvom. Hodnota nehnuteľností voči uplatnenej pohľadávke však nie je neprimerane vysoká.

Nariadením predbežného opatrenia nevznikne žiadna škoda, nakoľko nehnuteľnosti môže aj po nariadení predbežného opatrenia ďalej riadne užívať v zmysle podnikania, teda mať z nich dokonca príjem z titulu nájomného. Nevytvorí sa ním nenávratný stav. Žalobca preto navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k podanému dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), má náležitosti v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p., skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania skúmal, či je dovolanie prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. (v znení účinnom od 01. 01. 2015) vyplýva, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska. Dovolanie je tiež prípustné, ak odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu vykazuje znaky uznesenia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa. Prípustnosť odvolania by bolo možné vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p., avšak podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenie § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. neplatia (okrem iného) na uznesenia o predbežnom opatrení. Dovoláním napadnutým uznesením odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení tak, že návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol, a preto prípustnosť dovolania v tejto veci nie je možné vyvodiť z ust. § 239 ods. 1 a 2 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu, bez ohľadu námietku účastníka, povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., dovolací súd sa neobmedzuje len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p. Ak teda nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p., treba posúdiť prípustnosť dovolania podľa dôvodu uvedeného v § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p., t. j., či odvolacie konanie nebolo postihnuté niektorou z vád uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p.

Ustanovenie § 237 ods. 1 O. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia.

Dovolateľ namieta vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom).

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom odvolacieho súdu alebo či sa tak stalo

v dôsledku postupu súdu prvého stupňa a odvolací súd neurobil v tomto smere nápravu.

K vade konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ktorú vyhodnotil dovolateľ ako opodstatnený dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a uviedol k nej, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené. Ak by k takémuto nesprávne postupu súdu došlo, zakladalo by to prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Existenciu iných vád konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. dovolateľ netvrdil.

Zároveň dovolateľ namietol aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ako aj to, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Tieto dve dovolacie námietky by však bolo možné dovolacím súdom posúdiť len v prípade, že by bolo dovolanie prípustné podľa § 239 O. s. p. Pokiaľ však dovolanie nie je prípustné podľa § 239 O. s. p. nie je možné napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolanie proti predmetnému uzneseniu odvolacieho súdu by bolo prípustné len, ak je toto rozhodnutie postihnuté niektorou z väd zmätočnosti uvedených v § 237 ods. 1 O. s. p., t. j., že naozaj došlo ku skutočnostiam, v dôsledku takáto vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí odvolacieho súdu.

Ako vyplýva z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Ústavný súd Slovenskej republiky judikoval, že ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú alebo sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, treba považovať rozhodnutie súdu za riadne neodôvodnené a arbitrárne. V prípade, že súdne rozhodnutie nie je riadne odôvodnené dochádza k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom a zakladá tak prípustnosť dovolania účastníka konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (v znení účinnom od 01. 01. 2015).

Dovolací súd zistil, že odvolací súd sa v napadnutom uznesení vysporiadal so všetkými pre rozhodnutie relevantnými námietkami a tvrdeniami účastníkov konania, a preto dospel k záveru, že namietaná vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., teda, že postupom súdu bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom sa v odvolacom konaní nevyskytla.

Vada konania vymedzená v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V spojitosti s § 167 ods. 2 O. s. p. toto ustanovenie primerane platí aj pre odôvodnenie uznesenia súdu.

Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. pritom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Štruktúra práva na odôvodnenie rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O. s. p. sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Pri zmene rozhodnutia podľa § 220 O. s. p. odvolací súd svojím

rozhodnutím nahrádza rozhodnutie súdu prvého stupňa, preto jeho rozhodnutie musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu zodpovedá jednak základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p. a súčasne dovolací súd v ňom zrozumiteľným a dostatočným spôsobom objasnil dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, osvedčené skutočnosti, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery.

Odvolací súd tiež vysvetlil z akých dôvodov mal za neosvedčenú existenciu predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. Pri svojom rozhodovaní odvolací súd vychádzal z § 102 O. s. p., ako aj primerane z §§ 76 ods. 1 písm. e/ a f/ O. s. p. Z ustanovení upravujúcich inštitút predbežného opatrenia vyplýva, že predpokladom pre vydanie predbežného opatrenia ako opatrenia výnimočného a dočasného je súčasné splnenie nasledovných podmienok:

- a.) navrhovateľ (žalobca) musí aspoň osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi účastníkmi konania, resp. navrhovateľom v návrhu uplatnené právo,
- b.) navrhovateľ (žalobca) musí minimálne osvedčiť, že vzťah medzi účastníkmi konania naliehavo a nevyhnutne vyžaduje dočasnú úpravu,
- c.) vydaním predbežného opatrenia sa medzi účastníkmi konania nevytvorí nenávratný stav a nezasiahne sa neprímeraným spôsobom a bezdôvodne do práv účastníkov konania, prípadne do práv tretích osôb.

Ak chýba niektorý z týchto predpokladov nie je možné návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť. Podmienkou pre jeho vydanie je aspoň osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčenie, že je tu bezprostredne nebezpečenstvo vzniku ujmy. V tomto rozsahu je treba posudzovať aj dostatočnosť dôvodov uznesenia, ktorým sa o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhoduje.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, pretože žalobca dostatočne neosvedčil existenciu všetkých zákonných podmienok pre jeho nariadenie. Podľa odvolacieho súdu žalobca v konaní neosvedčil dôvodnosť svojho nároku, dôvodnosť obavy z ohrozenia prípadného výkonu rozhodnutia, ako ani skutočnosť, že by navrhované predbežné opatrenie bolo primerané hodnote zabezpečovaného práva.

Aj keď dovolací súd súhlasí s námietkou žalobcu, že záver odvolacieho súdu týkajúci sa argumentácie

žalovaného o splácaní úveru v Tatra banke, a. s. v mesačných splátkach vo výške 30 800 eur nie je celkom presvedčivo odôvodnený, treba konštatovať, že odvolací súd pre zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodujúci záver o nesplnení všetkých predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia odôvodnil dostatočne a zrozumiteľne, pretože tento záver je potrebné prijať vždy, ak chýba čo i len jeden z predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. Z toho vyplýva, že pre rozhodnutie o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce dostatočné odôvodnenie absencie čo i len jedného z predpokladov pre jeho nariadenie (naopak pre vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je potrebné dostatočne odôvodniť existenciu všetkých predpokladov pre jeho nariadenie). Odvolací súd odôvodnil svoju úvahu pri prijatí záveru o neprimeranosti navrhovaného predbežného opatrenia k uplatnenému nároku (aj keď pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v základe a primerane vychádzal zo znaleckých posudkov o hodnote predmetných nehnuteľností z roku 2006 a 2007, keďže iné posudky mu neboli predložené), taktiež svoju úvahu k neosvedčeniu bezprostrednej hrozby zmenšovania majetku žalovaného (súd uviedol posledný úbytok majetku žalovaného v roku 2012, ktorý bol osvedčený žalobcom, pričom ďalšiu, aktuálnu hrozbu znižovania nehnuteľného majetku súd nemal za osvedčenú a žalobca len tvrdil svoju domnienku, že by žalovaný mohol svoj majetok znižovať, resp., že táto možnosť znižovania majetku nie je vylúčená) a z nej vyplývajúci záver o neosvedčení prípadného bezprostredného ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia vo veci samej.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov dospel k záveru, že závery odvolacieho súdu nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd konštatoval, že uznesenie odvolacieho súdu netrpí vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a dovolací súd nezistil ani to, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo postihnuté inou vadou taxatívne vymenovanou v § 237 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

V dovolacom konaní žalovanému nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože si ich náhradu neuplatnil (§ 423d ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.